

Tytuł modułu: „Rodzic w Internecie”

Grupa docelowa: Moduł „Rodzic w Internecie” adresowany do rodziców/opiekunów poświęcony jest przygotowaniu rodzica do roli przewodnika dziecka w zakresie bezpiecznego i „mądrego” korzystania z sieci i reagowania na sytuacje zagrożenia. Rodzic/opiekun pozna źródła wartościowych i pochodzących z legalnych źródeł treści dla dziecka, zrozumie, jak zapewnić bezpieczeństwo dziecku w sieci, jak również nauczy się korzystać z podstawowych usług e-administracji dedykowanych rodzinom, takich jak złożenie wniosku Rodzina 500+, uzyskanie Karty Dużej Rodziny i wielu innych. Zawarte w module elementy szkoleniowe służąć mają ponadto podniesieniu kompetencji w zakresie korzystania z kultury i z zasobów edukacyjnych w Internecie, co jest bardzo istotne w niwelowaniu barier i przeciwdziałaniu wykluczeniu kulturowemu.

Liczebność grupy: 8 do 12 osób

Dominujące metody pracy: praca przy komputerach, prezentacje, dyskusje moderowane, case study

Czas realizacji scenariusza: 16 godzin dydaktycznych, 4 dni po 4 godziny dydaktyczne

Cele modułu na modelu efektów uczenia się:

Wiedza	Umiejętności	Postawy
<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość najważniejszych pojęć i definicji związanych z kwestiami bezpieczeństwa w sieci, zasobami cyfrowymi. 2. Znajomość najważniejszych narzędzi do ochrony dziecka w sieci (w tym przeglądarki internetowe, system klasyfikacji gier PEGI, systemy kontroli rodzicielskiej). 3. Znajomość zagadnień prawnych związanych z wykorzystaniem treści dostępnych w sieci oraz korzystaniem z portali społecznościowych. 4. Znajomość najważniejszych usług publicznych pomocnych podczas korzystania z Internetu, zasady licencjonowania treści dostępnych w sieci. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instalowanie oprogramowania do kontroli rodzicielskiej na komputerze i urządzeniu mobilnym. 2. Konfigurowanie ustawień bezpieczeństwa w przeglądarce. 3. Instalowanie oprogramowania chroniącego komputer przed złośliwym oprogramowaniem. 4. Udostępnianie dzieciom zasobów internetowych wolnych od szkodliwych treści. 5. Zakładanie konta ePUAP i korzystanie z profilu zaufanego, składanie wniosku do programu Rodzina 500+. 6. Korzystanie z narzędzi do komunikacji online. 7. Korzystanie z zasobów cyfrowych muzeów, bibliotek, a także banków zdjęć. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Świadomość najważniejszych możliwości oraz zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. 2. Świadomość obowiązków rodzica względem ochrony dziecka korzystającego z Internetu przed treściami szkodliwymi. 3. Świadomość względem wiarygodności treści dostępnych w sieci. 4. Świadomość dot. prawidłowego korzystania z treści udostępnionych na różnych licencjach dostępnych w sieci.

Umiejętności cyfrowe do nabycia w trakcie zajęć, które zostały uwzględnione w scenariuszu

a. Podstawowe kompetencje cyfrowe

Kategoria	Rodzaj kompetencji
UMIEJĘTNOŚCI INFORMACYJNE	1. Wyszukiwanie informacji na stronach administracji publicznej. 2. Wyszukiwanie informacji związanych ze zdrowiem.
UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACYJNE	1. Korzystanie z serwisów społecznościowych.
UMIEJĘTNOŚCI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW	1. Zmianie ustawień dowolnego oprogramowania.
UMIEJĘTNOŚCI ZWIĄZANE Z OPROGRAMOWANIEM	1. Korzystanie z procesorów tekstu.
UMIEJĘTNOŚĆ KORZYSTANIA Z USŁUG PUBLICZNYCH	1. Założenie konta w ePUAP i profilu zaufanego. 2. Użycie profilu zaufanego w co najmniej jednej e-usłudze.

b. Średniozaawansowane kompetencje cyfrowe

Kategoria	Rodzaj kompetencji
UMIEJĘTNOŚCI INFORMACYJNE	1. Wyszukiwanie wartościowych treści dla dzieci i rodziców wraz z oceną wiarygodności źródeł informacji: <ol style="list-style-type: none"> związanych z rozwojem zainteresowań, treści edukacyjnych, zasobów kultury, gier komputerowych i gier online, stron instytucji publicznych,

	<p>f) związanych ze zdrowiem, w tym na portalach, gdzie informacjami dzielą się inni użytkownicy.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Rozpoznawanie treści szkodliwych i niebezpiecznych dla dzieci i młodzieży oraz sposoby reagowania na nie, w tym znajomość oznaczeń wieku i treści w odniesieniu do stron internetowych, gier i aplikacji (w tym system PEGI). 3. Umiejętność odróżnienia źródeł treści legalnych od nielegalnych (film, muzyka, książki etc.) <ol style="list-style-type: none"> a) streaming, VOD, itp., b) pobieranie plików, c) aplikacje. 4. Prawo autorskie w zakresie istotnym dla rodziców i dzieci.
UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACYJNE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezpieczne korzystanie ze smartfonów, rozmowy przez internet (np. wideorozmowy, rozmowy grupowe). 2. Uzyskiwanie pomocy online (czat, email, wideorozmowa) przy korzystaniu z usług firm turystycznych, telekomunikacyjnych, banków, urzędów itp.
UMIEJĘTNOŚCI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Umiejętność nadzorowania aktywności dziecka w sieci. 2. Wiedza na temat ogólnych zasad bezpieczeństwa, których powinno przestrzegać dziecko w Internecie, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a) sposoby reagowania na zagrożenia w sieci (hate, trolling, kradzież treści) i znajomość instytucji świadczących pomoc w tym zakresie (np. telefon dla rodziców 800 100 100), b) tworzenie bezpiecznych haseł, logowanie się przez sprawdzone sieci WiFi etc., c) bezpieczne zarządzanie prywatnością w sieci, w tym publikowanie różnych treści przez rodziców i dzieci, dbałość o wizerunek dziecka w Internecie. 3. Symptomy nadużywania Internetu przez dziecko i reakcja na nie. 4. Uświadczenie dziecku sposobu i konsekwencji działania transakcji w Internecie (zakupy, sprzedaż, zawieranie umów, płatności elektroniczne) oraz płatności wewnątrz aplikacji mobilnych. Odpowiedzialność prawna rodziców za postępowanie dziecka w Internecie, prawa i obowiązki wynikające z regulaminów wybranych serwisów internetowych.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Nauka samodzielna i wspólna z dzieckiem z wykorzystaniem cyfrowych zasobów kultury i archiwów oraz źródeł internetowych (np. Wikipedia, TED, Khan Academy, Ninateka, POLONA). 6. Udostępnianie treści kultury w sieci. Odpowiedzialność prawna, plagiat, dozwolony użytek, prawo cytatu. 7. Korzystanie z banków zdjęć/klipów/dźwięków. Rodzaje licencji, warunki użytkowania. 8. Korzystanie z serwisów społecznościowych przez dzieci i rodziców, w tym prowadzenie profilu na Facebooku, YouTube, Twitterze, Instagramie i in. (wiedza o ograniczeniach wiekowych na poszczególnych portalach).
UMIĘTNOŚCI ZWIĄZANE Z OPROGRAMOWANIEM	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona komputera i innych urządzeń przed złośliwym oprogramowaniem. 2. Korzystanie z narzędzi kontroli rodzicielskiej na komputerach i urządzeniach mobilnych.
UMIĘTNOŚĆ KORZYSTANIA Z USŁUG PUBLICZNYCH	<ol style="list-style-type: none"> 1. Założenie konta w ePUAP i profilu zaufanego. 2. Użycie profilu zaufanego w co najmniej jednej e-usłudze. 3. Złożenie wniosku w programie Rodzina 500+. 4. Uzyskanie Karty Dużej Rodziny. 5. Korzystanie z bibliotek, muzeów i archiwów cyfrowych. 6. Usługi związane ze zdrowiem.

Przebieg zajęć

Temat	Czas trwania	Omawiane zagadnienia	Przebieg, forma zajęć oraz metody nauczania
<p>Wprowadzenie w zagadnienia związane z ochroną dziecka w Internecie i odpowiednim zabezpieczaniem urządzeń (komputer, telefon, tablet, konsola)</p>	<p>2h/1h*</p>	<ol style="list-style-type: none"> Umiejętność nadzorowania aktywności dziecka w sieci. Rozpoznawanie treści szkodliwych i niebezpiecznych dla dzieci i młodzieży oraz sposoby reagowania na nie, w tym znajomość oznaczeń wieku i treści w odniesieniu do stron internetowych, gier i aplikacji (w tym system PEGI). 	<p>Poziom podstawowy:</p> <ol style="list-style-type: none"> Otwarcie szkolenia. Zebranie oczekiwań od uczestników szkolenia. Omówienie programu szkolenia (10 min) [dominująca metoda pracy – dyskusja moderowana]. Wprowadzenie w podstawowe zagadnienia związane z obowiązkami rodzica / opiekuna prawnego mającymi na celu ochronę dziecka korzystającego z Internetu i / lub serwisów społecznościowych przed treściami szkodliwymi: identyfikacja szkodliwych treści (pornografia, okrucieństwo, przemoc, zachowania autodestrukcyjne, treści dyskryminacyjne), wpływ ww. na dzieci, skala zjawiska. Zasady ochrony dzieci – dobre praktyki. Zagadnienia będą przedstawione w formie prezentacji (20 min) [dominująca metoda pracy – prezentacja]. Po omówieniu wszystkich zagadnień zostanie przeprowadzona dyskusja moderowana, której celem będzie identyfikacja treści najczęściej udostępnianych dzieciom: gry, aplikacje, strony www, możliwość korzystania z serwisów społecznościowych, wyszukiwarka i inne (15 min) [dominująca metoda pracy – burza mózgów]. Uczestnicy szkolenia zostaną podzieleni na 3 grupy i każda z nich na podstawie materiałów informacyjnych, przygotowanych na potrzeby szkolenia, oraz komputera z dostępem do Internetu będzie miała za zadanie opracować odpowiedzi na następujące pytania w kontekście wyżej zidentyfikowanych treści / zasobów / platform udostępnianych dzieciom: jakie oprogramowanie można

			<p>wykorzystać w ochronie rodzicielskiej? Jak konfigurować ustawienia prywatności w przeglądarce internetowej lub na urządzeniu mobilnym? Gdzie szukać katalogów bezpiecznych stron? Co to jest system PEGI? Jakie są ograniczenia wiekowe związane z korzystaniem z mediów społecznościowych? Po opracowaniu odpowiedzi przez wszystkie grupy, zostaną one omówione i skonfrontowane z wiedzą eksperta, poszerzone o dodatkowe informacje w miarę potrzeby; (45 min) [dominująca metoda pracy: praca w grupie, dyskusja moderowana, prezentacja, case study].</p> <p>Poziom zaawansowany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Otwarcie szkolenia. Zebranie oczekiwań od uczestników szkolenia. Omówienie programu szkolenia; (10 min) [dominująca metoda pracy – dyskusja moderowana]. 2. Dyskusja moderowana dotycząca nadzorowania aktywności dziecka w sieci oraz rozpoznawania treści szkodliwych i niebezpiecznych dla dzieci i młodzieży oraz sposoby reagowania na nie, w tym znajomość oznaczeń wieku i treści w odniesieniu do stron internetowych, gier i aplikacji (w tym system PEGI). W przypadku grupy zaawansowanej uczestnicy będą znali kluczowe zagrożenia związane z aktywnością dzieci w sieci oraz narzędziami zapewnienia im bezpieczeństwa. Będą także stosowali wybrane narzędzia. W związku z tym nie będziemy omawiali zasadności i zasad wdrożenia tych narzędzi, ale skupimy się na dzieleniu się doświadczeniami ze stosowania tych narzędzi, będziemy starali się ustrukturyzować wiedzę uczestników oraz ew. wskazać na bardziej efektywne rozwiązania niż te, które stosują; (35 min) [dominująca metoda pracy: dyskusja moderowana].
Nadzorowanie aktywności dziecka w sieci i weryfikacja źródeł pozyskiwanych	2h	1. Korzystanie z narzędzi kontroli rodzicielskiej na komputerach i urządzeniach mobilnych.	<p>Poziom podstawowy</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia będą prowadzone przy komputerach. Prowadzący zaprezentuje uczestnikom rekomendowane oprogramowanie do ochrony rodzicielskiej i konfigurowanie ustawień bezpieczeństwa na

<p>treści/zasobów internetowych</p>		<p>2. Umiejętność odróżnienia źródeł treści legalnych od nielegalnych (film, muzyka, książki etc.)</p> <ol style="list-style-type: none"> streaming, VOD, itp., pobieranie plików, Aplikacje. 	<p>komputerze i urządzeniu mobilnym na poziomie systemu operacyjnego, po czym uczestnicy zostaną poproszeni o wykonanie tych czynności (instalacja oprogramowania oraz konfiguracja ustawień w przeglądarce). Każdy z uczestników otrzyma listę kontrolną zadań do zrealizowania wraz z instrukcją krok po kroku, jak to wykonać. (45 minut) [dominująca metoda pracy – praca warsztatowa na komputerach]</p> <p>2. Następnie zostaną zaprezentowane przez eksperta różnice pomiędzy systemami operacyjnymi i inne możliwości/ograniczenia z którymi mogą się spotkać uczestnicy szkolenia, w tym przede wszystkim metody ochrony rodzicielskiej urządzeń mobilnych (15 minut) [dominująca metoda pracy – praca warsztatowa na komputerach, case study, prezentacja]</p> <p>3. Następnie każdy z uczestników otrzyma po 3 karteczki typu post-it w dwóch różnych kolorach z prośbą o zapisanie 3 legalnych źródeł treści w Internecie i 3 nielegalnych. Karteczki zostaną powieszona na tablicy / ścianie i odpowiednio pogrupowane. Zadanie ma na celu rozbudzenie dyskusji wśród uczestników szkolenia nt. źródeł legalnej kultury / treści i identyfikację realnej wiedzy uczestników szkolenia w tym zakresie. Kolejno prowadzący przedstawi w formie interaktywnej prezentacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> różnicę między źródłami legalnymi a nielegalnymi w celu odróżniania ich, zagadnienie domeny publicznej i creative commons, bazę legalnych źródeł filmów, muzyki, książek, zdjęć, gier etc., możliwości korzystania z kultury w formie interaktywnej: muzea i galerie wirtualne, zasoby cyfrowe bibliotek, archiwa (np. Ninateka, Polona, Legalna kultura etc.); <p>(30 min) [dominująca metoda pracy: dyskusja moderowana].</p>
-------------------------------------	--	--	---

			<p>Poziom zaawansowany</p> <p>Zakres szkolenia na poziomie zaawansowanym będzie realizowany analogicznie jak w przypadku poziomu podstawowego, jednocześnie zakres omawianych zagadnień będzie zbliżony. Zmieni się jednak wymiar czasowy poszczególnych części. Ćwiczenia wskazane w pkt. 1 i 2 zostaną skrócone, tak aby była możliwość poświęcenia dodatkowego czasu na ćwiczenia w ramach pkt 3 i pogłębioną dyskusję w tym zakresie. Trener będzie się starał pozyskać jak najwięcej informacji od uczestników, bazując na ich wcześniejszym doświadczeniu, a następnie postara się pozyskane informacje uporządkować, ugruntować i ew. skorygować nieścisłości, które mogą się pojawić.</p>
W sieci możliwości – pozyskiwanie wartościowych zasobów w internecie	2h/0h*	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korzystanie z bibliotek, muzeów i archiwów cyfrowych. 2. Wyszukiwanie wartościowych treści dla dzieci i rodziców wraz z oceną wiarygodności źródeł informacji: <ol style="list-style-type: none"> a) związanych z rozwojem zainteresowań, b) treści edukacyjne, c) zasoby kultury, d) gry komputerowe i gry online, e) strony instytucji publicznych, f) związanych ze zdrowiem, w tym na portalach, gdzie 	<p>Poziom podstawowy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnikom szkolenia zostaną zaprezentowane możliwości wspierania i rozwijania u dzieci pasji, zainteresowań, pobudzania myślenia, rozwijania procesów poznawczych czy kształtowania określonych umiejętności za pomocą odpowiednio dobieranych narzędzi dostępnych w Internecie (kursy online, e-learning, gry wspierające naukę języków obcych, naukę programowania i wiele innych (np. Wikipedia, Khan Academy, TED etc.); (45 min) [dominująca metoda pracy: prezentacja]. 2. Następnie uczestnicy będą pracowali przy komputerach, każdy z nich otrzyma listę zawierającą: <ol style="list-style-type: none"> a. bibliotekę zawierającą zbiory cyfrowe (np. Gorlicka Biblioteka Cyfrowa); b. archiwum zdigitalizowanych materiałów historycznych (np. IPN); c. bazę darmowych aplikacji edukacyjnych dla dzieci; d. bazę darmowych kolorowanej i ilustracji dla dzieci; e. stronę z legendami (np. deal.edu.pl); f. stronę z wiarygodnymi poradami zdrowotnymi; g. stronę z wykazem instytucji edukacyjnych w miejscu zamieszkania danego uczestnika.

		<p>informacjami dzielą się inni użytkownicy.</p> <p>3. Nauka samodzielna i wspólna z dzieckiem z wykorzystaniem cyfrowych zasobów kultury i archiwów oraz źródeł internetowych (np. Wikipedia, TED, Khan Academy, Ninateka, POLONA).</p>	<p>Uczestnicy będą proszeni do odwiedzenia każdej z tych stron i zarejestrowania się, tam gdzie to będzie wymagane. Będą samodzielnie (zgodnie z przekazanymi im instrukcjami) badali każdą z tych stron. W trakcie samodzielnej pracy trener będzie starał się na bieżąco pomagać i rozwiązywać problemy, gdyby któryś z uczestników nie był w stanie samodzielnie zrealizować niektórych poleceń. Dzięki temu uczestnicy będą mogli samodzielnie odwiedzić sprawdzone, wartościowe miejsca w sieci, z których mogą skorzystać rodzice samodzielnie lub wspólnie ze swoimi dziećmi; (45 min) [dominująca metoda pracy: praca przy komputerach].</p> <p>Poziom zaawansowany: W przypadku uczestników na poziomie zaawansowanym, którzy realizują już wspólne ćwiczenia rozwojowe z dziećmi, moduł ten nie będzie realizowany, uczestnicy dostaną natomiast wykaz rekomendowanych miejsc w sieci, które będą mogli wykorzystać do dalszej, wspólnej pracy z dzieckiem albo pozyskiwania sprawdzonych, wartościowych i wiarygodnych informacji, np. dotyczących kwestii zdrowotnych.</p>
<p>Zagrożenia płynące z Internetu (lub jego nadużywania) i sposoby reagowania na nie (sfera emocjonalna, prawno-finansowa)</p>	<p>4h</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Umiejętność nadzorowania aktywności dziecka w sieci. 2. Rozpoznawanie treści szkodliwych i niebezpiecznych dla dzieci i młodzieży oraz sposoby reagowania na nie, w tym znajomość oznaczeń wieku i treści w 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia rozpoczną się od rozbudowanej prezentacji pokazującej skalę zagrożeń płynących z Internetu. Prowadzący / ekspert wyjaśni uczestnikom szkolenia szereg niebezpiecznych zjawisk (cyberprzemoc (ang. <i>cyberbullying</i>), seksting, hate, trolling, kradzieże tożsamości), na które jest narażone dziecko w sieci, a także zaprezentuje metody zapobiegania i reagowania na nie; (25 minut) [dominująca metoda pracy: prezentacja, dyskusja moderowana]. 2. Następnie uczestnicy otrzymają zadanie do wykonania w 3 podgrupach. Na podstawie informacji zdobytych w Internecie (otrzymają do tego komputery z dostępem do sieci) będą musieli

		<p>odniesieniu do stron internetowych, gier i aplikacji (w tym system PEGI).</p> <p>3. Uświadomienie dziecku sposobu i konsekwencji działania transakcji w Internecie (zakupy, sprzedaż, zawieranie umów, płatności elektroniczne) oraz płatności wewnątrz aplikacji mobilnych. Odpowiedzialność prawna rodziców za postępowanie dziecka w Internecie, prawa i obowiązki wynikające z regulaminów wybranych serwisów internetowych.</p> <p>3. Wiedza na temat ogólnych zasad bezpieczeństwa, których powinno przestrzegać dziecko w Internecie, w tym:</p> <p>a) sposoby reagowania na zagrożenia w sieci (hate, trolling, kradzież treści) i znajomość instytucji świadczących pomoc w tym zakresie</p>	<p>stworzyć 3 „katalogi” – pierwsza grupa – katalog nawyków bezpiecznego korzystania z sieci, druga grupa – katalog dobrych praktyk związanych z ochroną swojej prywatności i wizerunku dziecka w Internecie (głównie w mediach społecznościowych), trzecia grupa – katalog niepożądanych zachowań dzieci i młodzieży, mogących wskazywać na uzależnienie od Internetu / gier komputerowych. Wszystkie powyższe zestawienia zostaną szeroko omówione na forum z ekspertem, opatrzone odpowiednimi wskazówkami dla rodziców, aby szczególnie uwrażliwić ich na konsekwencje zaniedbań; (45 min) [dominująca metoda pracy: praca w grupach, warsztatowa praca z komputerem, prezentacja, komentarz eksperta].</p> <p>3. Kolejne ćwiczenie rozpocznie się od krótkiej prezentacji dot. tworzenia silnych haseł, pokazany zostanie także raport prezentujący najczęściej tworzone w Polsce hasła. Następnie uczestnicy za pomocą specjalnego generatora online (np. https://www.dobrehaslo.pl/) nauczą się tworzyć mocne hasła; (20 min) [metoda pracy: prezentacja, praca przy komputerze].</p> <p>4. Następnie uczestnikom zostanie zaprezentowany film z kampanii społecznej „Bezpiecznie Tu i tam” dot. zagrożeń płynących z transakcji dokonywanych przez dzieci online, głównie w aplikacjach, z których korzystają. Film będzie punktem wyjścia do zaprezentowania przez prowadzącego / eksperta konsekwencji transakcji internetowych zawieranych przez młodych internautów, zapoznania z zasadami bezpiecznych transakcji online i metod zapobiegania skutkom takich działań. Na końcu uczestnicy szkolenia zostaną poinformowani o tym, gdzie konkretnie zwrócić się o pomoc w zakresie bezpieczeństwa dzieci, w tym w sieci, do instytucji dostarczających wiedzy, wskazówek i wsparcia psychologicznego: telefon dla rodziców: 800 100 100, dziecięcy telefon zaufania 800 12 12 12, telefon dla dzieci i młodzieży 116 111, dyzurnet.pl – formularz</p>
--	--	--	--

		<p>(np. telefon dla rodziców 800 100 100), b) b) tworzenie bezpiecznych haseł, logowanie się przez sprawdzone sieci WiFi etc., c) bezpieczne zarządzanie prywatnością w sieci, w tym publikowanie różnych treści przez rodziców i dzieci, dbałość o wizerunek dziecka w Internecie.</p> <p>4. Symptomy nadużywania Internetu przez dziecko i reakcja na nie.</p> <p>5. Ochrona komputera i innych urządzeń przed złośliwym oprogramowaniem.</p> <p>6. Zmianie ustawień dowolnego oprogramowania.</p> <p>7. Korzystanie z procesorów tekstu.</p>	<p>na stronie, email, aplikacja mobilna; (45 min) [dominująca metoda pracy: film, prezentacja, dyskusja].</p> <p>5. W trakcie kolejnego ćwiczenia uczestnicy będą pracowali w grupach 3-4 osobowych. Każda grupa dostanie temat do przygotowania i zaprezentowania innym grupom. Grupy dostaną pakiet materiałów dotyczących określonych zagadnień, dodatkowe pliki na pendrive do otworzenia w edytorze tekstu. Będą mogli także samodzielnie poszukiwać dodatkowych informacji w sieci. Tematy związane będą z ochroną i bezpieczeństwem:</p> <p>a. Symptomy nadużywania Internetu przez dziecko i reakcja na nie.</p> <p>b. bezpieczne zarządzanie prywatnością w sieci, w tym publikowanie różnych treści przez rodziców i dzieci, dbałość o wizerunek dziecka w Internecie</p> <p>c. Ochrona komputera i innych urządzeń przed złośliwym oprogramowaniem, w tym konfigurowanie systemów antywirusowych i antyspamowych;</p> <p>(45 min) [dominująca metoda pracy: praca w grupach, case studies, prezentacja].</p>
Nowe możliwości komunikacyjne	2h/3h*	1. Bezpieczne korzystanie ze smartfonów, rozmowy przez Internet (np. wideorozmowy, rozmowy grupowe).	<p>Poziom podstawowy:</p> <p>1. Zajęcia będą prowadzone przy komputerach. Prowadzący przedstawi uczestnikom najważniejsze zagadnienia związane z komunikacją przez Internet, w tym czym różni się komunikacja synchroniczna od asynchronicznej, czym jest VoID, czym różni się</p>

		<p>2. Uzyskiwanie pomocy online (czat, email, wideorozmowa) przy korzystaniu z usług firm turystycznych, telekomunikacyjnych, banków, urzędów itp.</p> <p>3. Korzystanie z serwisów społecznościowych przez dzieci i rodziców, w tym prowadzenie profilu na Facebooku, YouTube, Twitterze, Instagramie i in. (wiedza o ograniczeniach wiekowych na poszczególnych portalach).</p>	<p>czaty internetowe od grup dyskusyjnych i forów internetowych. Przedstawione zostaną najpopularniejsze narzędzia do komunikacji internetowej, w tym: Skype, MSN, Facebook Messenger, Google Messenger, w jaki sposób dzieci i rodzice mogą korzystać z serwisów społecznościowych oraz w jaki sposób można uzyskać pomoc online na określony temat lub skontaktować się z wybraną instytucją / firmą; (30 min) [dominująca metoda pracy – prezentacja].</p> <p>2. Następnie uczestnicy zostaną poproszeni o zainstalowanie na swoich komputerach aplikacji Skype, a następnie rozpoczną proces zakładania kont w aplikacji. Uczestnicy otrzymają słuchawki i mikrofony oraz listę osób, z którymi będą musieli zorganizować wideokonferencję (3 grupy 4 osobowe w ramach szkolenia). Każdy z uczestników otrzyma unikatowy pakiet zadań, taki jak: przesłanie wszystkim uczestnikom konferencji określonego pliku, przesłanie wszystkim uczestnikom linku do wskazanej strony, przekazanie wszystkim następującej informacji w formie głosowej. Po zakończeniu rozmowy zweryfikowane zostanie wspólnie z prowadzącym, czy udało się wykonać wszystkie zadania z listy; (20 min) [dominująca metoda pracy – praca przy komputerach].</p> <p>3. Następnie przeprowadzone zostanie ćwiczenie komunikacyjne z wykorzystaniem urządzeń mobilnych. Uczestnicy podzieleni zostaną na zespoły, w ramach których będą grali w wariację gry kalambury. Jedna z osób, po otrzymaniu od prowadzącego hasła (np. nazwy filmu, sławnej postaci), będzie poproszona o wyjście z pomieszczenia i połączenia się z resztą grupy poprzez Skype (otrzyma wcześniej od prowadzącego tablet). Po nawiązaniu połączenia będzie miała określony czas, by przekazać informację, hasło. Prowadzący będzie za każdym razem wprowadzał utrudnienia: Wyłączał dźwięk, wyłączał obraz, umieszczał rozmówcę w ciemnym pomieszczeniu, włączał w tle głośną muzykę. Po rozegraniu kilku rund (ok 30 min) prowadzący zainicjuje dyskusję moderowaną na temat zrealizowanego ćwiczenia, dyskusja powinna być skoncentrowana</p>
--	--	---	---

			<p>na szumach komunikacyjnych i trudnościach, które mogą pojawić się przy komunikacji zapośredniczonej przez sieć, a także, jak można te szumy/bariery komunikacyjne niwelować. Poruszane zagadnienia mogą obejmować: bariery psychologiczne, techniczne, fizyczne, ograniczenia technologiczne, przekazywanie emocji w sieci w tym socjoemocjonalną odwilż, rolę emotikonów w komunikatach tekstowych; (40 min) [dominująca metoda pracy – praca przy tabletach, praca grupowa, dyskusja moderowana].</p> <p>Poziom zaawansowany: Uczestnicy po przejściu przez zagadnienia wspólne dla poziomu podstawowego, zrealizują dodatkowo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnicy zostaną zaznajomieni z możliwością uczestnictwa w wideokonferencjach, szkoleniach, prezentacjach, webinarach. Uczestnicy zaznajomią się z portalami organizującymi dla rodziców tego typu wydarzenia. Po zakończeniu prezentacji będą mieli możliwość sprawdzenia kilku rekomendowanych przez trenera portali, będą próbowali podłączyć się do trwającego wydarzenia (jeśli akurat będzie taka możliwość) lub odsłuchania fragmentu wydarzenia minionego; (45 min) [dominująca metoda pracy – prezentacja, praca przy komputerach].
Zamieszczanie treści w Internecie oraz zagadnienia prawa autorskiego	2h/4h*	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawo autorskie w zakresie istotnym dla rodziców i dzieci. 2. Korzystanie z banków zdjęć / klipów / dźwięków. Rodzaje licencji, warunki użytkowania. 3. Udostępnianie treści kultury w sieci. <p>Odpowiedzialność</p>	<p>Poziom podstawowy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzący wprowadzi uczestników w zagadnienia związane z zamieszczaniem treści w Internecie, w tym w szczególności w sieciach społecznościowych, wprowadzone zostaną prawne zagadnienia związane z ochroną wizerunku, zasadami publikowania zdjęć osób prywatnych oraz publicznych. Przeanalizowane zostanie także to, co dzieje się z prawami do ochrony wizerunku oraz własnością zdjęć, które zamieszczone zostaną na portalu społecznościowym lub w mediach społecznościowych. Zaprezentowane zostaną także standardy bezpieczeństwa i ochrony prywatności oraz sposoby na zastrzeżenie wybranych danych w

		<p>prawna, plagiat, dozwolony użytek, prawo cytatu.</p>	<p>sieciach społecznościowych. Omówione zostanie także tzw. prawo do bycia zapomnianym; (90 min) [dominująca metoda pracy – prezentacja].</p> <p>Poziom zaawansowany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W trakcie tej części uczestnicy pracować będą przy komputerach. Poproszeni zostaną o zalogowanie się na portalu facebook i / lub nasza-klasa, a następnie do stworzenia zgodnie z instrukcjami prowadzącego zamkniętej grupy osób, dla której tymczasowe nałożone zostaną ograniczenia w dostępności treści na stronie. Następnie uczestnicy zostaną poproszeni o zamieszczenie zdjęć z takimi parametrami, by były widoczne tylko dla jednej, zaufanej osoby, dla której stworzona zostanie nowa grupa. Pokazane zostaną także najprostsze mechanizmy do obróbki zdjęć, filmów w trakcie zamieszczania ich w sieci; (135 min) [dominująca metoda pracy – praca przy komputerach]. 2. Prowadzący dokona omówienia najważniejszych kwestii prawnych związanych z prawami autorskimi, przedstawi różnice pomiędzy wolnymi a zamkniętymi licencjami, wyjaśni, czym jest różnica pomiędzy otwartym źródłem a domeną publiczną, co to jest prawo cytatu, plagiat, kiedy może dojść do odpowiedzialności prawnej, jak można dochodzić swoich praw. Prowadzący przedstawi także internetowe zbiory plików graficznych oraz wyszukiwarek graficznych (np. Wikimedia Commons) i wskaże, gdzie można szukać prac graficznych, utworów muzycznych i filmów, które można wykorzystywać bez naruszanie prawa autorskiego; (45 min) [dominująca metoda pracy – prezentacja].
<p>Usługi publiczne a sieci społecznościowe</p>	<p>2 h</p>	<p>1. Założenie konta w ePUAP i profilu zaufanego.</p>	<p>1. Uczestnicy pracować będą przy komputerach. W pierwszej części omówione zostanie to, czym jest ePUAP oraz profil zaufany. Uczestnicy zapoznają się z przykładowym katalogiem usług, który</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Wykorzystanie profilu zaufanego. 3. Złożenie wniosku do programu Rodzina 500+. 4. Uzyskanie Karty Dużej Rodziny. 5. Korzystanie z usług związanych ze zdrowiem. 6. Wyszukiwanie informacji na stronach administracji publicznej. 7. Wyszukiwanie informacji związanych ze zdrowiem. 	<p>może być realizowany za pośrednictwem portalu; (10 min) [dominująca metoda pracy – prezentacja].</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Następnie uczestnicy dokonają rejestracji na platformie ePUAP oraz przygotowują i złożą wnioski o stworzenie i weryfikację profilu zaufanego. Zaprezentowane zostaną przykładowe usługi bezpośrednio na portalu, w tym związane z rejestracją w urzędzie pracy, składaniem wniosków w programie 500+, weryfikacji dokumentów rozliczeniowych w ZUS, US; (30 min) [dominująca metoda pracy – prezentacja, praca przy komputerach]. 3. Kolejno uczestnicy przyjrzą się Karcie Dużej Rodziny – dostaną zadanie odnalezienia informacji na temat karty i sposobu jej uzyskania. Kolejno nastąpi pobranie wniosku ze strony MRPiPS (rodzina.gov.pl) i jego uzupełnienie; (15 min) [dominująca metoda pracy: praca warsztatowa przy komputerze]. Poziom średniozaawansowany: 4. Z uczestnikami na tym poziomie ekspert będzie dokonywał przeglądu usług związanych ze zdrowiem, wyszukiwaniem informacji na stronach Narodowego Funduszu Zdrowia, portalu Turystyka bez ryzyka czy korzystaniem z eWUŚ (Elektroniczna Weryfikacja Uprawnień Świadczeniobiorców), wyrobieniem karty EKUZ (uprawnienia do leczenia w krajach UE); (25 min) [dominująca metoda pracy – praca warsztatowa przy komputerze, dyskusja moderowana, komentarz ekspercki]. 5. Podsumowanie i zamknięcie szkolenia; (10 min) [dominująca metoda pracy – dyskusja moderowana].
--	--	---	---

* Szkolenie będzie dostosowane do poziomu grupy, w związku z tym niektóre jego fragmenty będą modyfikowane lub prowadzone w ten sposób, aby stworzyć przestrzeń do dzielenia się opiniami dla osób z większym doświadczeniem oraz strukturyzowania posiadanej wiedzy. Jednocześnie dla osób z mniejszą wiedzą bazową zajęcia będą miały więcej elementów prezentujących treści oraz pracy przy komputerze, dzięki czemu uczestnicy będą mogli zdobyć wiedzę oraz od razu przećwiczyć konkretne umiejętności.

Dodatkowe narzędzia i materiały dydaktyczne wykorzystane w czasie zajęć:

1. Trenerskie ICT – Podręcznik dla prowadzących szkolenia dla osób dorosłych – https://ec.europa.eu/epale/sites/epale/files/trenerskie_ict_podrecznik.pdf
2. Chronić dziecko w sieci – Materiały dla rodziców <https://www.edukacja.fdds.pl/60680fdb-2fad-4181-9121-e4d0ae648c45/Extras/chron-dziecko-w-sieci.pdf>
3. Internetowy kurs dla rodziców „Bezpiecznie tu i tam” Fundacji Orange – <https://fundacja.orange.pl/kurs/>
4. Portal z wytworami kultury (muzyka, film, gry etc.) z legalnych źródeł – <http://www.legalnakultura.pl/pl>
5. Materiały akademii NASK – <https://akademia.nask.pl/>
6. Generator mocnych haseł – <https://www.dobrehaslo.pl/>
7. Jak przygotować i zamieścić relację multimedialną w serwisie YouTube? – http://www.biblioteki.org/dam/jcr:bda6f72a-3b39-4846-b3cc-b1247684b6d4/04_YouTube-relacja.ppt
8. Biblioteka – lokalne centrum wiedzy praktycznej. Przewodnik po narzędziach. Warsztat nr 1. Tworzenie ankiety w edytorze formularzy Google – http://www.biblioteki.org/dam/jcr:1a866957-994c-4a05-b605-c4e090b7da94/06_BIB_przewodnik_formularze%20Google.pdf
9. Dokumenty Microsoft Office on-line (edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, prezentacje multimedialne) – http://www.biblioteki.org/dam/jcr:d24251a6-18c4-4c64-93db-260d3c9a6265/02_Samouczek_OneDrive_AB.exe
10. Ankieta on-line Microsoft – http://www.biblioteki.org/dam/jcr:64fdc5ef-a5c5-456c-9451-599fa25fb8e1/03_Ankieta_Microsoft_Online.pdf
11. Kalendarz Google on-line – http://www.biblioteki.org/dam/jcr:a6db0704-ea79-4851-a30f-09ce8d77290b/04_Kalendarz_Google.pdf
12. Przesyłanie dużych plików (wetransfer.com) – http://www.biblioteki.org/dam/jcr:f61b1e2d-9df2-4dd0-b44e-eccec09528afa/05_WeTransfer.pdf
13. Ustalanie terminów spotkań on-line (doodle.com) – http://www.biblioteki.org/dam/jcr:139a34ab-ac7e-4c53-980c-439e9c969a9a/06_Doodle.pdf
14. Konferencje głosowe i wideo on-line (Skype, appear.in) – http://www.biblioteki.org/dam/jcr:4f2256dc-b385-4b97-a860-c3bbdb590689/07_Konferencje_on-line.pdf
15. Fanpage na Facebooku – http://www.biblioteki.org/dam/jcr:4577e1ce-342a-4ec5-a2a7-7d86fe1a48d1/08_Facebook.pdf
16. Zakładanie i zarządzanie kanałem filmowym na YouTube – http://www.biblioteki.org/dam/jcr:ccbdfdecf-37ef-4f41-8033-2696f40fe44c/09_YouTube.pdf
17. Posługiwanie się komunikatorem Skype. Materiały dla osób prowadzących zajęcia komputerowe w bibliotekach – http://www.biblioteki.org/dam/jcr:8ba9048e-cd61-491c-8a3b-7a4175f68eef/10_Skype_calosc.pdf
18. Dysk w chmurze (na przykładzie Dysku Google) – http://www.biblioteki.org/dam/jcr:dd125f66-7cf0-40fe-9565-1155caa09bac/01_Dysk_Google.pdf
19. Nowe technologie w praktyce. Po co mi to? Konkret bez pitu-pitu – http://www.biblioteki.org/dam/jcr:3966fd97-6c5b-4a53-bb2f-ff85c57eb9bf/10_Tomasz_Kwietniewski_Magda_Wachol_Nowe_tehnologie_w_praktyce.pdf

Autorzy scenariusza: Marzena Milanowska, Bartosz Kosiński

Partnerzy projektu:

